

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

"Όλα αυτά μου είνον να έννοήσω ότι είσθε ή μόνη, πού θά μπορούσατε να με διαφωτίσετε εις τό έργον μου. Υποψιάζομαι ότι αι περιπέτειαι του συζύγου σας δέν εινε άσχετες προς τόν θάνατον της άτυχους Λουκίας.

Φυσικά σας φαίνονται περιεργα όλα αυτά. "Όταν όμως σας εξηγηθώ, θά με πιστέψετε. Σάς παρακαλώ συνεπώς, κατή μου κυρία, σας ίκετεύω έν όνόματι της νεκρας φίλης σας, να μου όρίσετε μίαν συνέντευξιν. Πρέπει να σας ιδώ και να σας όμιλήσω ταχέως. Βέβαιος ότι δέν μου άρνηθητε, σας πολυευχαριστώ.

Μέ τιμήν
Βάν Έλδιγγ

Τηλεγράφημα της Μίνας Άρκερ προς τόν καθηγητήν

Βάν Έλδιγγ, Έπειγον

«Σας περιμένο αύριον εις τό σπίτι μου στό Έξέτερ. Πρόθυμη για όλα. Έχω να σας άποκαλύψω τρομερά πράγματα.

Μίνα Άρκερ

Ημερολόγιον της Μίνας Άρκερ

Σεπτεμβρίου 25.— Άπό τη στιγμή πού έτηλεγράφησα στον καθηγητήν Βάν Έλδιγγ αισθάνομαι κάποια άνακούφιση. Δέν τόν γνωρίζω προσωπικώς, αλλά έχω έμπιστοσύνη σ' αυτόν. Υπήρξε φίλος της άγαπητης μου Λουκίας, του κ. Σουαρδ και του Άρθούρου Γόλδαμινγκ. Αυτό ένοσηλευσε τη Λουκία και τό ενδιαφέρον του για όλους μας φαίνεται μεγάλο. Τον περιμένο με άνυπομονησία. Ίσως αυτός να μου σώσει και τόν Ίωνάθαν μου από τός κρίσεις του.

Δέν ήξερω τι πρόκειται να μ' έρωτήσει. Ίσως για τήν Λουκία. Πάντως έχω ένα διαταγμό. Πρέπει άραγε να του πώ τίποτε σχετικώς με τός περιπετείας του Ίωνάθαν μου;

Να του άποκαλύψω τήν ύπαρξιν του τρομερού ήμερολογίου του ταξιδίου του Ίωνάθαν; Διστάζω να τό κάμω. Και άν δέν μ' έρωτήσει ο ίδιος, δέν θά του πώ τίποτε.

Άν τά έμάθαινε όλα, θά ρωτούσε σχετικώς τόν Ίωνάθαν και θά του έφερν παλαιός τρομακτικός άναμνήσεις πού θά τόν άνεστάτωναν.

Δέν ξέρω τι να κάμω και αγωνιώ. Άν αυτός ο τρομερός κομης βρίσκεται στό Λονδίνο, θά έπρεπε ν' αναλάβη κάποιος ένα άποτελεσματικόν άγώνα μαζί του. Ποιός όμως;

Τό άπεφάσισα όμως. Δέν θά κάμω λόγο περί του ήμερολογίου. Έκτός εάν με προκαλέση ο κ. Καθηγητής.

Η λυσιπορσμένη κυρία.

Η ώρα της; σφίξειώς του πλησιάζει. Πώς χτυπά ή καρδιά μου; Άργότερον.—Τώρα πλέον είμαι ήσυχη. Έκαμα τό καθήκον μου και ο Θεός να μās βοηθήση. Ο κ. Έλδιγγ ήλθεν άκριβώς τήν ώρα πού μου είχε τηλεγραφήσει. Μόλις τόν αντίκρισα τόν έσυμπάθησα άμέσως. Φαίνεται άνθρωπος σοφός και με θέλησιν σιδηράν. Μου συμπεριφέρθη με καλοσύνη και εύγένειαν, με στοργήν πατρός, μωρῶ να πώ. Μου μίλησε για τήν άτυχή Λουκία με λύπη και συντριβήν. Έδειξεν έπίσης μεγάλο ενδιαφέρον για τήν υγεία του Ίωνάθαν.

Άπό τήν αρχή, μόλις άρχισε να μου μιλή για τήν ασθένεια της Λουκίας, υποψιάστηκα πως κάτι ξέρει. Τι όμως; Και πού μπορούσε να μάθη αυτές τέτοια μυστήρια;

Μου ζήτησε διάφορες πληροφορίες για τις πρώτες ήμέρες της αρρώστιας της Λουκίας, καθώς και για τις ύπνοβασίες της.

—Να μου εκθέσετε τά πάντα καταλεπτῶς, άγαπητή μου κυρία, μου είπε. Να μη παραλείψετε ούτε τά πειδ άσήμαντα γεγονότα. Τα πάντα, έχουν σημασία και ή έπιτυχία της άποστολής μου εξαρτάται κι από τις πειδ μικρές λεπτομέρειες.

— Είμαι πρόθυμη, κ. Καθηγητά, του είπα να σας πώ τά πάντα.

— Η μίς Λουκία, κ. Άρκερ, έρωτούσε ένα ήμερολόγιον στό όποιο έγραφε τά συμβάντα της ζωής της, μμυμένη σās. Είς τό ήμερολόγιό της αύτό κίμνει λόγον για ταί; ύπνοβασίες; πού έπάθαινε, όταν εύρίσκετο εδώ. Ταί; ύπνοβασίες; της αύτέ; καις παρακολούθησαν σείς βέβαια.

— Μάλιστα.

— Θά μπορούσατε, κυρία μου, να μου άφηγηθήτε λεπτομερῶς τά τών ύπνοβασιών αύτων;

— Λεπτομερέστατα μάλιστα, χωρίς να παραλείψω τίποτα.

— Χαίρω πολύ. Έχετε καθώς βλέπω πολύ καλήν μνήμη.

— Ναι, έχω άρκετήν μνήμη, κ. Καθηγητά, αλλά έχω πλην αύτης και ένα σπουδαίον βοηθόν. Τό ήμερολόγιό μου, στό όποιο τά έχω γράψει όλα αυτά λεπτομερῶς.

— Έχετε τό ήμερολόγιό σας; Και θά μπορούσατε να μου τό έμπιστευθήτε;

— Πολύ εύχαριστως.

Στό σημείο αυτό τά μάτια του κ. Βάν Έλδιγγ άστραψιν από χαρά.

— Μου χρειάζεται όμως σχετικό χρονικό διάστημα για να διαβάσω τό ήμερολόγιό σας καλή μου κυρία, μου είπε και δέν θέλω να σας ένοχλήσω.

— Δέν θά μ' ένοχλήσετε καθόλου, του άπάντησα. Ένώ εγώ θά έτοιμάζω τό τραπέζι σείς θά τό διαβάσετε με τήν ήσυχία σας και θά μου ζητάτε να σας εξηγῶ ότι θέλετε.

Του έδωσα πράγματι τό ήμερολόγιό μου, εξαπλώθηκε σε μιά πολυτρόνα κι άρχισε να τό διαβάξη μ' ενδιαφέρον. Έγώ άπεσύρθη να έτοιμάσω τό τραπέζι.

Όταν κατόπιν ξαγύρισα στην αίθουσα, τόν βρήκα να βηματίζει επάνω κάτω με έξαψιν και να μιλή μόνος του. Έμοιαζε σαν λιοντάρι μέσα στό κλουβί του.

Μόλις με είδε, ώρμησε πλησίον μου, μου έσφιξε με ταραχή τά χέρια και μου είπε κατυσυγκινημένος:

— Ω κυρία Μίνα, ώ εύγενική μου κυρία, άν ήξερατε τί σπουδαίαν εκδούλιση μου έπροσφέρατε. Πώς θα μπορούσα να σας εύχαριστήσω γι' αυτό; Τό ήμερολόγιό σας είναι τό φῶς, είναι ή άποκάλυψις. Μου δείχνει τό δρόμο πού πρέπει να ακολουθήσω. Είμαι ζαλισμένος, είμαι θαμβωμένος! Έφωτίστην I...

Έστάθη μιά στιγμή, άνέπνευσε βαθειά κι επανελαβε:

— Υπάρχουν βέβαια ακόμη μερικά σκοτεινά σημεία. Υπαρχει κάτι πού μου κρύβεται και δέν τό βλέπω. Μά θά νικήσω. Θά γάθω. Έχω πίστιν στό Θεό!

Μου ξανάσφιξε τά χέρια μέσα στα δικά του και συνέχισε:

— Κυρία Μίνα, σας είμαι εύγνώμων. Θά τό θεωρήσω εύτυχία μου άν ποτε μπορούσα να

σας φανῶ χρήσιμος. Άν μιά ήμέρα ο καθηγητής Άβραάμ Βάν Έλδιγγ σας χρειασθῆ, θά εινε στας διαταγās σας, σας και του συζύγου σας. Τό όρκίζομαι I...

Τόν εύχαρίστησα θερμά για τά εγκάρδια και ένθουσιάδη λόγια του. Έφαίνεται υπερβολικά εύχαριστημένος μαζί μου, γοητευμένος μωρῶ να πώ και δέν λησμόνησε να μ' έρωτήσει και περί της υγείας του Ίωνάθαν:

— Είς τās τελευταίας έπιστολάς σας προς τήν Λουκίαν, κυρία, έγράφατε ότι ο σύζυγός σας ύποφέρει από κρίσεις. Είνε καλά τώρα;

Εύχαριστημένη για τήν ερώτησιν αύτη έσπευσα να του ζητήσω τās συμβουλās του δια τήν κατάστασιν του άγαπημένου μου Ίωνάθαν. Εφάνη πρόθυμος να με εξηγηρήση και μου έζήτησε να του εξηγήσω τί ήθιθανε ο σύζυγός μου.

Του είχα δώσει και είχε διαβάσει τό τμήμα του ήμερολογίου μου τό άφορῶν τās ύπνοβασίας της άτυχου; Λουκίας και δέν έγνώριζε τίποτε περί τών περιπετειῶν του Ίωνάθαν. Γι' αυτό του είπα πως ύπέφερον από νευρικές κρίσεις και πως τόν έλύπησε πολύ τελευταίως ο θάνατος του κ. Χάκινς.

— Άπό τί είχνε ύποφέρει, κυρία; μ' έρώτησεν.

— Άπό εγκεφαλικόν πυρετόν, κ. καθηγητά. Προχθές μάλιστα έπαθε νέαν κρίσιν λόγω μιᾶς συναντήσεως. Ένόμισε πως είδε στό δρόμο κάποιον άνθρωπο και τό αντίκρουμά του του έφερε τρόμον και ρίγη πυρετού.

— Δέν έννοω... Έξηγηθήτε... Όλα αυτά μου φαίνονται σοβαρά και επικίνδυνα για τήν υγεία του συζύγου σας.

Δέν ξέρω τί μ' έπιασε αύτή τη στιγμή. Είχα άποφασίσει να μη

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

[Του André Theuriot]

πώ λέει στον κ. καθηγητή για το ταξίδι και τις περιπέτειες του Ιωνάθαν. Όταν όμως τον άκουσα να μου μιλάει περί κινδύνων, ο φόβος μου μίσησε χόσω τον άγαπημένο μου, ή λαχτάρα μου για την ύγεια του, αϊ άνησυχίας μου για τον τρομερό έκκεινον κόμητα, μ' έκαμαν να πέσω στα πόδια του σοφού αυτού ανθρώπου, να γονατίσω μπροστά του και να του φωνάξω :

— Κύριε καθηγητά, σάς έκτετώ, σώσατε τον Ιωνάθαν! Σεις είσθε σοφός, γνωρίζετε τὰ πάντα, πέστε μου ότι δέν κινδυνεύει σοβαρώς ή ζωή του. Αν ξέρατε πώς μ' άνησυχεί ή κατάσταση της υγείας του!

— Άρχισα να κλαίω...

Ο Βάν Έλσιγγ μ' έσήκωσε, μ' έβαλε να καθήσω πλάι του και κρατώντας το χέρι μου μέσα στα δικά του μου είπε με καλοσύνην και στοργήν άληθινού πατέρα :

— Καλή μου κόρη, ευγενική μου κυρία, μήν κλαίτε. Δέν θέλω να σάς βλέπω άπελπισμένην. Βασισθήτε σε μένα, έλπίζετε και θα κάμω τὸ πᾶν χάριν τῆς θεοταλείας του συζύγου σας. Πρέπει να σάς πῶ, κ. Μίνα, ότι έξησα έρμος μέχρι σήμερα. Δέν έχω συγγενείς, δέν έχω κανένα εις τὸν κόσμον σθένος. Ήμουν δέ πάντοτε άπαισιόδοξος για τῆ ζωή και τους ανθρώπους. Αφ' οτου όμως εγνωρίσα τὴν άτυχή Λουκίαν, άφίτου εγνωρίσα τους φίλους της, σάς και όλους τους άλλους, άντελήφθην ότι ύπάρχουν ακόμη εις τὸν κόσμον αυτόν καλοί άνθρωποι και ευγενικά ψυχάι. Η καρδιά μου εθερμάνθη και άπεφάσισα να διαθέσω και αυτήν τὴν ζωήν μου, πηγὴν τῆς σοφίας μου, δια τὸ καλὸν όλων τῶν φίλων μου. Μεταξὺ τῶν φίλων αὐτῶν ευρίσκεσθε και σεις και ὁ συζυγός σας. Μου είσθε και οί δύο προσφιλείς. Δέν γνωρίζω τὸν κ. Άρχερ, αλλά τὸν φαντάζομαι άντάξιόν σας, ευγενή και γενναίον. Επιτρέψατέ μου λοιπὸν να σάς θεωρῶ τέκνα μου, να ενδιαφέρομαι για σάς και να σάς άγαπῶ...

Οί εγκάρδιοι λόγοι του με συνεκίνησαν.

— Ήμουν έτοιμη να του είπῶ τὰ πάντα, αλλά με συνεκράτησε.

— Έχω ανάγκην να σκεφθῶ, μου είπε.

Πρέπει να λύσω πολλά προβλήματα και θα μείνω άπόψε μαζί σας, γιατί μου χρειάζεσθε. Θέλω να σάς ερωτήσω πολλά πράγματα σχετικά με τὴν ασθένειαν τῆς άγαπητῆς σας Λουκίας. Έχομεν καιρὸν άλλωστε. Μετὰ τὸ γεῦμα μποροῦμε να μιλήσουμε ὅσο θέλουμε και θα σάς άκούσω προθύμως.

Ο Ιωνάθαν θά εγενναίτιζεν έξω, ὅπως μου είπε τὸ πρωτ' κι' έτσι εφάνηκε μόνοι μας. Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ Βάν Έλσιγγ μου εδειξε μεγάλην συμπάθειαν και ενδιαφέρον. Μερικαίς ὁμως στιγμῆς έπεσπε σε βαθειά συλλογή και ψιθύριζε ακατάληπτα λόγια.

Όταν τέλος εγενναίτισαμε κι' επεράσαμε στην αίθουσα να πάρουμε καφέ, εκάθησε πλάι μου και μου είπε με γλυκύτητα :

— Λέγε μου, άγαπητή μου κυρία, σε ακούω!

Επρόκειτο να του άποκαλύψω τόσο τρομερά πράγματα ὡστε αρχικῶς εδίστασα. Θα του μιλοῦσα περὶ του ταξιδιου του Ιωνάθαν στην Τρανσυλβανία και του ημερολογίου του. Αν ὁμως μ' επαίρνε για εφάνταση; Αν ενόμιζε πὸς ὁ Ιωνάθαν ετρέλλάθηκεν, ότι είναι παράφρων και ότι τὸ ημερολόγιό του είναι ένδεικτικὸ τῆς παραφροσύνης του;

Θά πιστετε σε τόσο παράδοξα πράγματα; Η θα τὰ εθεωροῦσε ὡς φανταστικά, ὡς δημιουργήματα άπιστορόπου;

Οί λόγοι του εν τοίτοις μοῖ εδωσαν θάρρος. Ήτο πάνσοφος, εγνωίριζε πολλά πράγματα και θα μ' έπίστευε και θα με διεφώτιζε κι' έμένα περὶ όλων αὐτῶν. Και ὄχιγια.

— Δόκτωρ Βάν Έλσιγγ, αυτά που θα σάς άποκαλύψω εινε τόσο τρομερά, τόσο παράδοξα, τόσο φοικώδη, που φοβοῦμαι πὸς δέν θα μί πιστέψετε και θα γελάσετε μαζί μου.

Ο κ. Βάν Έλσιγγ μου έδωσε θάρρος :

— Μπορείτε να μου μιλήσετε χωρίς να διστάζετε. Αν ηξενύρωτε πόσον παράδοξο είνε, δέν θα εδυσκολευόσαστε να μου μιλήσετε και να μου πῆτε τὰ δικά σας.

— Κύριε καθηγητά, πρόκειται περὶ του ταξιδιου του Ιωνάθαν στην Τρανσυλβανία. Αί περιπέτειαι του ταξιδιου αυτού εινε καταπληκτικῆς και τόσο μεγάλης, ὡστε άντι να σάς ταις διηγηθῶ, θα έγω άντιγράφει και γραφομηχανήσει. Όταν τὸ διαβάσετε, κ. καθηγητά, τότε θα με διαφωτίσετε κι' έμένα για ὅσα καταπληκτικά γράφει.

— Να μείνετε ησυγη, άγαπητή μου. Θα πάρω τὸ αντίγραφο του ημερολογίου μαζί μου να τὸ διαβάσω άπόψε και αύριο θα ρθῶ να μιλήσουμε επ' αυτού. Έτσι θα γνωρίσω και τὸν κύριό σας.

Ο κ. Βάν Έλσιγγ μου είπεν ακόμη μερικά λόγια καθησυχαστικά και εφυγε. Τώρα που τὸ τὰ είπα ὅλα νοιώθω τὸν εαυτό μου πλέον ησυχο...

(Ακολουθεῖ)

Ο Καρλάκης ήταν ες χρονῶν. Φορούσε ένα παντελόνι τρουπημένο στα δυὸ γόνατα, είχε μαλλιά ξανθά και κατσαρά, τόσο δὲ πυκνά και πολλά που θα μποροῦσαν να σκεπάσουν δυὸ κεφάλια, είχε ακόμα και δυὸ ματάκια που ζητοῦσαν να γελάσουν, μα φαινότανε πάντα κλαμμένο! Φορούσε ένα μποτινι κοριτσιου στο δεξί του πόδι και ένα παπούτσι μαθητου στο ζεφβί, και τὰ δυὸ μεγάλα, μακρὰ και τρουπημένα. Πεινούσε και χρώανε γιατί είχε μιὰ μέρα να φάγη διαν εξαφνα του κατέβηκε ή ιδέα να γράψη ένα γράμμα στην Παναγία και να τῆς ζητήσει να τὸν ελεήσει.

— Επειδὴ ὁμως δέν ηξευρε οὔτε να διαβάξη, οὔτε να γράφη, εμπήκε στο κίόσκι ενός γέρου γραφιά, άπομάχου, που εγραφε γράμματα για τὸν κόσμο.

— Καλημέρα, είπεν ὁ Καρλάκης ἄμα μπήκε : Έρχομαι να μου γράψης ένα γράμμα.

— Πενήντα λεπτά θα μου δώσης, είπεν ὁ γερο-γραφιάς, που τὸν λέγανε Μπουίνο.

Ο μικρὸς εζύθηκε στενοχωρημένος, γιατί ήταν άπένταρος κι' άνοιξε τὴν πόρτα για να φύγη κατολυπημένος. Ο γέρος λυπήθηκε βλέποντας τὰ χάλια του και τὸν ρώτησε :

— Είσαι γυιὸς κανενὸς στρατιώτου ;

— Όχι, είπε ὁ μικρὸς, είμαι γυιὸς τῆς μάννας μου πὸναι θεό-φτωχη!

— Καλὸ, είπεν ὁ γέρος, και δέν εχεις πενήντα λεφτά ;

— Όχι, δέν έχω πεντάρα.

— Οὔτε ή μάννα σου δέν έχει ; Φαίνεται πὸς με τὸ γράμμα αὐτὸ θα ζητοῦσες κάτι για να φάτε, έτσι δέν εινε, μικρούλη μου ;

— Ναί, είπε τὸ παιδί, δακρύζοντας.

Ο γέρος συγκινήθηκε.

— Έλα μέσα, του είπε. Θα σου γράψω τὸ γράμμα χάρισμα.

Ο μικρὸς ξεθόρωψε. ὁ γερο-γραφιάς πήρε χαρτί, βούτηξε τὴν πένα του στο μελάνι και άρχισε να γράφη :

Μαδρίτη 17 Ιανουαρίου 177

— Επειτα από κάτω εγραψε. Κύριε...

— Πὸς τὸν λένε αὐτὸν που θέλεις να γράψης ; ρώτησε εξαφνα τὸν μικρὸ. Ο Καρλάκης τὰ εχασε.

— Εί φώναξε ὁ γέρος δέν ξερείς οὔτε σε ποιὸν θα γράψης ;

— Όχι, ξεύρω, είπεν ὁ μικρὸς.

— Λέγε λοιπὸν γρήγορα ;

Ο Καρλάκης κατακοκκίνησε, και είπε σιγὰ σιγὰ : «Στη Παναγία θέλω να στειλω ένα γράμμα...»

Ο Γέρο Μπουίνος δὲ γέλασε αὐτὴ τῆ φουά. Άφησε τὴν πένα και τὴν πίπα του κάτω και είπε θυμωμένα :

— Και τι θέλεις να γράψω στην Παναγία :

— Θέλω να τῆς γράψης πὸς ή μαμά μου κοιμάται από χθες τὸ άπόγευμα, και να τὴν παρακαλέσης να τὴν ξυπνήση. Θα τὸ κάμη αὐτὸ ή Παναγία άφου εινε τόσο καλή...

Η καρδιά του γέρου σφιχτηκε, γιατί άπάνω κάτω κατάλαβε πὸς ή μάνα του παιδιου είχε πεθάνει και τὸ ξαναρώτησε :

— Είσθε πολὺ φτωχὸ ;

— Ναί, είπε τὸ παιδί. Η μάννα μου εινε αρρωστη. Έχει να φάη τέσσερες μέρες! Χθες μοῖδωσε τὸ τελευταίον κομμάτι ψωμι δέν ξαναξυπνησε παιά.

— Δέν προσπόθησε να τὴν ξυπνήσης ;

— Ναί. Τὴν φίλησα ὅπως πάντοτε, μα δέν κουνήθηκε καθόλου.

— Κι' όταν τὴν φίλησε, μικρούλη μου, δέν πρόσεξες τίποτε ;

— Ναι, εΐτανε κρύα, γιατί κάνει πολὺ κρύο στη κάμαρά μας.

— Και ή μάννα σου κρύωνε, ετομε ;

— Όχι, εΐτανε δημορφη, δέν επάλευε, είχε τὰ χέρια της σταυρωμένα στο στήθος της! Τὸ κεφάλι της εΐτανε αναποδογυρισμένο, και με τὰ μισοκλειστά της μάτια κύτταξε στον ουρανὸ.

Ο γέρο Μπουίνος κούνησε τὸ κεφάλι του δακρυσμένος. Έξαφνα αρπαξε τὸ παιδί, τὸ έβαλε στα γόνατά του και του είπε γλυκὰ :

— Μικρούλη μου, εγραφα τὸ γράμμα σου για τὴν Παναγία, τὸ εσειλα και τὸ ελαβε. Αίντε να με πᾶς να δῶ τὴν μάννα σου.

— Μα γιατί κλαίτε ; ρώτησε τὸ παιδί τρομαγμένο...

— Δέν κλαίω, είπεν ὁ γέρο γραφιάς και τὸ φιλοῦσε και τὸ εβρεχε με τὰ δάκρυά του

Σηκώθηκε επειτα κρατώντας τὸ παιδί στην άγκαλιά του και βγήκε στο δρόμο λέγοντάς του :

— Η Παναγία ελαβε τὸ γράμμα σου. Και μου παράγγειλε να σε κρατήσω κοντά μου. Ας είνε δοξασμένο τὸ δνομά της! Έδωσε σε σένα, φτωχὸ μου ὄρφανό, ένα πατέρα και σε μένα μιὰ εὐτυχία για τὰ γηρατεία μου!...

André Theuriot